

KURJER PODHALAŃSKI

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia zwykłe za 1 mm. 20 gr., nadesłane 40 gr., w tekście 60 gr. przed tekst. red. 80 gr. Tabele lub zestawienia cyfrowe o 20% droższe. Zagraniczne o 50% droższe. Kolumny ogł. zwykle składają się z 4 szpalt. Biura ogłoszeń otrzymują rabat wedle umowy. Osobom prywatnym udziela się przy wielorazowych ogł. odpowiedniego opustu.		Prenumerata: miejscowa wraz z dostawą do domu zł. 1.— miesięcznie, zamiejscowa 1 zł. 20 gr. miesięcznie. Konto czekowe: P. K. O. 406.425.
Godziny redakcyjne: codziennie od 5—7 pop.	Adres Redakcji i Administracji: Nowy Sącz Jagiellońska 29. . Telefon 58.	Własne oddziały redakcyjne na całym Podhalu. Rękopisów nie zwraca się.
Rok IV.	Nowy Sącz, niedziela dnia 21 kwietnia 1929.	Nr. 16.

PO PRZESILENIU.

Wiadomość o oficjalnym przesileniu gabinetowym niemal zbiegła się z wiadomością o jego zażegnaniu, o utworzeniu nowego rządu będącego poniekąd rekonstrukcją rządu prof. Bartla ze względu na szeregi ministrów pozostających na swych stanowiskach. Obecnie niemal już od tygodnia mamy nowy rząd dr. Świtalskiego przed którym stoi szereg bardzo doniosłych zadań. Bodaj, że najważniejszym z tych zadań będą sprawy gospodarcze. Jak trafnie powiedział „Tu nie chodzi o spełnienie tych czynnych postulatów ze strony tych czy innych sfer, lecz o stworzenie atmosfery spokoju dla pracy, atmosfery, która jest konieczną, jeśli ta praca ma prosperować naprawdę“. To są niewątpliwie sprawy odnoszące się do całości interesu państwa, wywierające decydujący wpływ na stosunki społeczne, a niewątpliwie też i polityczne i oddziaływające na wszystkie dziedziny naszego życia. Uporządkowane stosunki gospodarcze to wyrażenie z rąk broni przeciwnikom obecnego regim'u.

Ten wzgląd na całość interesów państwa miał niewątpliwie w dużym stopniu poprzednie rządy pomajowe dr. Bartla i Marszałka Piłsudskiego. Obecnie jednak ogólna sytuacja wymaga otaczania tych dziedzin życia jeszcze większą pieczołowitością. Faktem ogólnie znanym jest dziś ponowna depresja i stagnacja życia gospodarczego, a w szczególności finansowego, Europy, która z natury rzerzy dotknąć musi i już dotyka też nas znajdujących się pod tym względem w położeniu niekorzystniejszym od wielu

innych państw. Chociaż nie mamy żadnych bezpośrednich powodów do żywienia jakichś obaw pod tym względem — to jednak właściwością zapobiegliwego i mądrego gospodarza jest być przygotowanym na te trudności i im przeciwdziałać zawczasu.

Prawdać, że unormowaniu stosunków gospodarczych sprzyja konsolidacja polityczna i nawzajem, a bowiem oba te zagadnienia zaczepiają się wzajemnie i oddziaływują na siebie. Jednak pod tym względem widoki na konsolidację polityczną ze względu na najtrwalsze zaognienie stosunków między Rządem alsejmem są niewesołe i nie roją nadziei rychłej poprawy. Ten też fakt powinien miarodajne czynniki gospodarcze, a przede wszystkim nowy Rząd skłonić do należytego i tem troskliwszego traktowania tych zagadnień i do stawiania ich stale na pierwszym miejscu, a pomyślnie ich rozwiązanie będzie zwycięską ogólną dającą rękomię, że nowy rząd zdola i inne zagadnienia pomyślnie rozwiązać. Niektórzy członkowie tego rządu znani są ze swęj uprzedniej pracy w dziedzinie gospodarczej, a to jest pomyślnym zadatkiem, że pchną oni życie gospodarcze i jego rozwój na dobre tory, wskazane już poniekąd działalnością ostatnich rządów.

W rozwoju naszej rodzimej wytwórczości musi nastąpić pewność stosunków kierowania jedynie względem na dobro ogółu.

Te też hasła winny być — sądzimy — przewodnią w działalności nowego Rządu.

O budowę kolei Nowy Sącz-Szczawnica

Gmina Nowego Sącza wystąpiła do Rady kolejowej z memorjałem przedstawiającym konieczność przyspieszenia zaniedbanej sprawy budowy kolei Nowy Sącz — Szczawnica z którego do memorjału podajemy poniżej najważniejsze argumenta przemawiające za budową linii i jej rentowności

REDAKCJA.

Sprawa budowy linii kolejowej z Nowego Sącza do Szczawnicy ciągnie się już od lat przeszło 30-tu

Już w roku 1901. sprawa ta posunięta była tak daleko, że w roku tym wydano najdokładniejsze, obejmujące kilka arkuszy, drukowane obliczenie rentowności tej linii kolejowej.

Obliczenie to, dokonane bardzo ostrożnie po przeprowadzeniu długotrwałych, szczegółowych bardzo sumiennych badań przez bardzo skrupulatnych fachowców oparte na danych statystycznych z okolicy, przylegającej do projektowanej linii kolejowej wykazuje rentowność tej linii na 125.000 K. rocznie.

Dalsza historia tej sprawy zakończyła się w ten sposób, że projekt budowy linii kolejowej Nowy Sącz — Szczawnica bez przeprowadzenia nad nim jakiegokolwiek dyskusji na posiedzeniu Komitetu nowobudujących się kolei dnia 4. października 1928 r. został zepchnięty z pierwszego niegdyś miejsca na miejsce 19-te tj. ostatnie.

Biorąc jednak na uwagę tę okoliczność, że przy ustaleniu kolejności realizacji projektów kolejowych powinny decydować obok względów strategicznych przede wszystkim względy na rentowność i względy na ekonomiczny rozwój znaczniejszej połaci kraju, przy-

chodzimy do przekonania, że krzywda się stała ludności kilku miast i powiatów przez tak macoszę potraktowanie projektu linii kolejowej Nowy Sącz — Szczawnica.

Względów strategicznych — jako nie fachowcy — ocenić nie będziemy. Zaznaczyć jednak musimy, że nawet laikowi w tych sprawach jest widoczne, że kolej ta, mająca dochodzić do granicy Państwa ma dzisiaj wielkie znaczenie strategiczne.

Odnosnie do rentowności powyższej linii kolejowej zauważymy, że wykazują ją sumienne obliczenia z r. 1901. (o czym wspominał w wstępie). Wykazują ją także późniejsze badania i obliczenia i na ich podstawie Sejm Galicyjski w r. 1911. a Parlament austriacki (wrogiej byłej Galicji) uchwałą z października 1912. stawia budowę tej kolei z 10-ciu innych kolei lokalnych na pierwszym miejscu.

Od tego czasu zmieniły się stosunki tylko na korzyść dla rentowności w mowie będącej kolei.

Wzrosła bardzo znaczna liczba mieszkańców zarówno w mieście Nowym Sączu jak i w powiatach zainteresowanych budową tej kolei. (Wzrost mieszkańców w mieście Nowym Sączu dochodzi do 100 pr. albowiem z 15.750 mieszkańców w r. 1901 podniósł

się ta liczba dzisiaj do 31.000) Wzrosła także w tym czasie ilość zakładów przemysłowych przynajmniej o 50 proc.

Najważniejszym jednak dla rentowności tej kolei jest ogromny wzrost kuracjuszków w Szczawnicy tudzież kuracjuszków i letników w Krościenku i licznych wsiach, położonych pobliżu projektowanej linii kolejowej.

Liczba kuracjuszków w samej Szczawnicy dochodzi w r. 1928 do 8000, nie licząc w to oczywiście przejezdnych. Liczba ta byłaby znacznie większą, gdyby Szczawnica mogła dać kuracjuszkom to, czego przede wszystkim kuracjusze wymagają tj. należyte mieszkanie. Szczawnica jednak z powodu braku materiałów budowlanych (cegła, wapno, cement, żelazo) i braku surowców do wyrobu tych materiałów rozbudować się nie może bez kolei, gdyż transport tych materiałów z odległego o przeszło 50 km. Nowego Sącza lub o przeszło 40 km. Starego Sącza jest bardzo drogi, przy cegle wynosi on przeszło 120 proc. wartości cegły.

To co się wyżej nadmienilo o Szczawnicy, odnosi się także do Krościenka posiadającego znakomite wody mineralne i bardzo dużą liczbę kuracjuszków, dochodząc w r. 1928 do 4000 i bardzo dużą liczbę letników.

Odnosi się to także do licznych wsi położonych w pobliżu projektowanej linii kolejowej.

Nie dysponujemy ścisłymi datami. odnoszącymi się do ruchu ludności i towarów na drodze z Nowego Sącza do Szczawnicy. Wiemy tylko napewno, że ruch ten jest bardzo wielki, że wzrasta się corocznie i to bardzo znacznie.

Sprawy te badał już w tym roku z urzędu delegat Krakowskiej Dyrekcji Koleji Państwowych, a wyniki jego badania będą niewątpliwie przedłożone na najbliższym posiedzeniu Rady Kolejowej. Jesteśmy pewni, że badania powyższe wypadną na korzyść projektowanej linii Kolejowej, a tu zaznaczamy jeszcze, że ruch osobowy i towarowy a przede wszystkim towarowy wzmoże się kilkakrotnie, jeżeli się będzie odbywał koleją zamiast jak obecnie furmankami samochodami.

Powstanie wtedy nieistniejący dzisiaj lub istniejący tylko w bardzo małej mierze wywóz z Nowego Sącza do Szczawnicy i okolicznych wsi cegły, idący w setki wagonów rocznie wywóz materiałów budowlanych jak dachówka, wyroby cementowne stolarskie cement, i żelazo.

Z Krościenka natomiast powstanie nie brany wcale w rachubę przy poprzednich obliczeniach, idący w dziesiątki tysięcy wagonów rocznie, wywóz kamienia brukowego i tłuczni pierwszorzędnej jakości z kamieniołomów na górze Wżar w Kluszkowcach, odległych o 7 km. od Krościenka, które to kamieniołomy dla braku kolei nie mogą się rozwinąć i wywożać tylko dzisiaj kamień brukowy w małych ilościach furmankami do Nowego Targu lub do Nowego Sącza, nie mogą natomiast wywieźć znakomitego szutru, bo drogi transport furmankami i brak tychże na wywóz nie pozwalają.

Niektóre koła mieszkańców Podhala chciałyby przymusić na pierwsze miejsce projekt budowy kolei nie z Nowego Sącza lecz z Nowego Targu do Szczawnicy. Starania zaś swoje w tym kierunku motywują, istnienie wyżej wspomnianych kamieniołomów.

Odnosnie do tych starań zauważymy, że linia Nowy Targ — Szczawnica będzie miała tylko turystyczne znaczenie i bardzo wielką ilość miast dużych jak Tarnów, Przemyśl, Jarosław, Lwów, Lublin byłyby

GOSPODARSTWO

36 morgowe dobrej ziemi
w tem 6 morgów lasu
wraz zabudowaniami
żywym i martwym
inventarzem
5 km. od Nowego Sącza
do sprzedania
Wiadomość udziela
SCHMIDT WIKTOR
Chełmiec Niemiecki 43.
p. Nowy Sącz.

DOLEGLIWOŚCI USZU

Jak przytępiony słuch,
rwanie, strzykanie, szum,
i t. p. usuwa skutecznie
środek domowy
„GLIROSAN“ zł. 3:50
Cz. Adamczowski Poznań
Zwierzyniecka 1.

UNIEWAŻNIAM

książeczkę wojsk. wystawioną
przez P. K. U. Nowy Sącz
Augustyn Czup.

Okręgowe Koło Związku Inwalidów Wojenn. Rz. P. w Nowym Sączu.

Ważne dla nierejestrowanych Inwalidów Wojennych

Długoletnie zabiegi Związku Inwalidów Wojennych Rzp. Polskiej w sprawie dodatkowej rejestracji inwalidów, których cierpienia lub kalectwo pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową, zostały ostatnio zrealizowane.

Ustawa o dodatkowej rejestracji inwalidów wojennych wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1929 r., a osoby roszczone prawo do zaopatrzenia z tytułu choroby leczenia lub śmierci, mogą dochodzić swych praw **TYLKO DO 31 GRUDNIA 1930 r.**

Wszelkie agendy inwalidzkie przejdą obecnie z pod zarządu wojskowego do Powiatowego Urzędu Inwalidzkiego przy Starostwie, przeto wszyscy niezarejestrowani inwalidzi zgłoszą swe pretensje już do **POWIATOWEGO URZĘDU INWALIDZKIEGO**

Inwalidzi, którzy z różnych powodów przed 1 kwietnia 1922 r. nie zostali zarejestrowani, a wskutek tego dotąd praw inwalidzkich nie nabyli, winni niezwłocznie zgłosić się z posiadanymi dokumentami do Okręg. Koła Związku Inwalidów Woj. Rz. P. w Nowym Sączu, ul. Jagiellońska (obok Starostwa) celem udzielenia im dokładnej informacji.

Nowy Sącz, dnia 6 kwietnia 1929

Za Zarząd Okr. Koła Zw. Inw. Woj. Rz. P. w Nowym Sączu

Sekretarz:
Pryszcz Władysław

Przewodniczący:
Łobodziński Jan

Z Magistratu król. woln. miasta

NOWEGO SĄCZA

L. 6725/29,

W Nowym Sączu, dnia 18 kwietnia 1929

OGŁOSZENIE!

Dla celów porządkowych, dotyczących utrzymania skrzynek na popiół i śmieci domowe postanowiła Rada miasta Nowego Sącza uchwałą z dnia 11. kwietnia 1929. na zasadzie §. 31. ustawy Gminnej wydać następujące przepisy:

§. 1). Dotychczas używane skrzynki, wykonane ze zwykłych paczek, większych pudeł, z cienkiego materiału sporządzonych a psujących się nader szybko winny być skasowane.

Nowe skrzynki:

a). drewniane o wymiarach 50 x 50 cm. (wewn.) w otworze górnym 40 x 40 cm. w dnie, wysokości 60 cm. zaopatrzone W ZDEJMOWANĄ NAKRYWKĘ, winny być wykonane z miękkich desek o grubości 1 cala w stanie surowym, na narożach obite blachą i zaopatrzone w boczne uchwyty, lub

b). żelazne z blachy pocynkowanej kształtu ściętego stożka o wymiarach górnej średnicy 50 cm. dolnej 40 cm. wys. 60 cm.

UWAGA. Na życzenie Magistrat dostarczy takich skrzynek po cenach własnych.

§. 2). Skrzynki należy umieszczać w podwórzu realności w miejscu łatwo dostępnym na podłożach i o ile możliwości pod daszkiem dla ochrony przed gniciem i opadami atmosferycznymi.

§. 3). Skrzynki należy zawsze utrzymywać w porządku w tym celu należy je co pewien czas oczyścić. Skrzynki zawsze winny być nakryte, aby wiatr nie roznosił papierów i popiołu po podwórzu.

§. 4. Zabrania się wrzucania do skrzynek przedmiotów stałych JAK ZIEMI, CEGIEŁ, KAMIENI, RUMOWISKA, ŚNIEGU, LODU i t. p. Odpadki takie obowiązany jest właściciel domu, względnie lokator, usuwać własnym kosztem i wywozić na miejsca wskazane przez Magistrat. ŚMIECIE I ODPADKI. KTÓRE MOŻNA SPALIĆ, jak papiery, szmaty, słomę, kości, wióra i t. p. należy o ile możliwości SPALIĆ w piecach kuchennych.

§. 5). Skrzynki, które skutkiem zużycia lub zepsucia stały się naddatne do użytku, należy usunąć, a w ich miejsce wstawić nowe.

§. 6. W planach na nowobudujące się domy przedkładanych Magistratowi do zatwierdzenia, należy względnie i wskazać miejsce na którym skrzynki będą ustawione.

§. 7). Bramy domów względnie podworców winny być w dniach wyznaczonych dla wozu śmieci w danej dzielnicy otwierane najpóźniej O GODZINIE 5 1/2 RANO. Funkcjonariusze wywozu śmieci nie mogą tracić czasu czekać na otwarcie bram.

§. 8). Wszyscy właściciele tych realności, które podlegają przymusowi wywozu śmieci przez miejski Zakład czyszczenia miasta winni się zaopatrzyć w opisane wyżej skrzynki W TERMINIE DO 3-ch MIESIĘCY od daty ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§. 9). Nad przestrzeganiem powyższych przepisów czuwać będą organa miejskie.

§. 10). Wszelkie przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia KARANE BĘDĄ GRZYWNĄ DO 100 ŻŁOTYCH LUB ARESZTEM DO DNI 7-MIU.

§. 11). Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z d. ogłoszenia.

UWAGA: Skrzynki zamawiać można w kancelarji Wyd. techn. Magistratu I. piętro Nr. 35. w terminie do końca maja br.

Burmistrz
Dr. ROMAN SICHRAWA

Najlepszy tłuszcz do
smażenia pieczenia i gotowania
POTOKOL

Najlepsze masło roślinne
POTOKANA
Najlepsza oliwa jadalna
:-: „POTOK“ :-:

„POPRADEK“

Tow. budowlano-przem. Sp. z ogr. odp
w Nowym Sączu Wólki Żeglarska.

Poleca na sezon budowlany materiały drzewny iak łaty, rygle, belki deki, itp. najlepszą cegłę i dachówkę z własnej cegielni parowej. Spółka podejmuje się budowy gotowych domów i will. Wykonuje wyroby stolarskie na zamówienie. Przyjmuje się również drzewo do przetarcia.

BACZNOŚĆ!

Wszelkie ogłoszenia do II.
Kurjera Codzien. przyjmuje
w Nowym Sączu
Oddz. II. Kurjera Codz.
ul. Jagiellońska I. 29.

NOWA
DRUKARNIA PODHALAŃSKA
w NOWYM SĄCZU
ul. Bohdana Zaleskiego (Rury)
Wykonuje wszelkie roboty
w zakres drukarstwa wchodzące.

NOWY WYNALEZEK XX WIEKU
Płaski zegarek

tylko zł. 5.93 (zam. 25)

wysyłamy pocztą za zaliczeniem zegarek niklowy. Chód dzwiczny, na kamieniach. Wyregulowany do minuty z gwarancją za dobry chód na 8 lat. 2 szt. 11:60 4 szt. 22:68 6 szt. 33:60. Lepszego gatunku 7.75 9.50 11.50 15, 18, 21, 25, 35 zł. Na rękę z paskiem 14, 17, 20, 25, 30, 35, 40, 50, i 57 zł. Z francuskiego nowego złota 15:50, 2 szt. 30, 3 szt. 44 25 ręczne z paskiem lepszego gatunku 20, zł., 37, 45, 55, 65. Budziki stołowe 13, 17, 20 lepszego gatunku 25, 30, 40. Łańcuszki z nowego złota po zł. 2.15, 3, 375, 4.85 i 6 zł. Za kosztą przesyłki płaci kupujący. Adres Zegarm:

Józef Jakóbowicz, Warszawa, Sienna 27 Oddz. 7

Firma egzystuje od roku 1900. Nagrodzona wieloma złotymi medalami i krzyżami. Mnóstwo listów dziękczynnych. Z powodu braku miejsca zamieszczamy niektóre: Nr. 4310, Zegarek otrzymałem za który bardzo dziękuję, chodzi co do minuty i bardzo miły dla oka. Ku mojemu miłemu zdziwieniu chodzi lepiej od „Omegi“, który robi różnicę naprzód albo w tył: Zegarek otrzymany od Pana nie robi żadnej różnicy, tak dał się dokładnie wyregulować, proszę o łaskawe przysłanie mi możliwie w krótkim czasie jeszcze dwa zegarki płaskie, niklowe. Po otrzymaniu zrobię zamówienie na większą ilość dla całego biura. Z poważaniem JAN KAŁUŻYŃSKI, LUBLIN (Nr 3455) Sz. P. uprzejmie proszę o wysłanie jeszcze jednego zegarka z fr. nowego złota Przy tej sposobności mamy zaszczyt podziękować za otrzymane 3 zegarki z których jesteśmy zadowoleni. W najbliższych dniach wyślę zamówienie na kilka zegarków dla Koła Młodzieży w Gołębiewku. Z poważaniem STANISŁAW BORÓWICZ, Prezes TOW. ROLNICTWA w KUTNIE.

PROWINCJA! Wyjazd do Warszawy zbyteczny!

Załatwiamy wszelkie zlecenia w sądach, urzędach państwowych i komunalnych, instytucjach finansowych i wszystkich innych.

Interwencje, zastępstwa, porady, informacje we wszelkich sprawach. Windykacje weksli i należności Wywiady.

Biuro „POMOC PRAWNO-HANDLOWA“
WARSZAWA, Nowy-Świat 28.

Prosimy załączać znaczki pocztowe na odpowiedź.

Korespondenci w całej Polsce poszukiwani.